

Lakiosasto

6.7.2000

Työeläkelaitoksille

I REKISTERÖITYJEN LISÄELÄKEJÄRJESTELYJEN SULKEMISTA TARKOITTAVAT LAIT ON VAHVISTETTU**II URHEILIJOIDEN TAPATURMA- JA ELÄKETURVAA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET OVAT NYT LAIN TASOLLA****III VALTION ELÄKELAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSET VOIMAAN****IV KUNNALLISEN ELÄKELAITOKSEN RAHOITUSTOIMINNAN SUUNNITTELUN JA SIJOITUSTOIMINNAN VALVONTA SIIRTYI VAKUUTUSVALVONTAVIRASTOLLE**

1

REKISTERÖITYJEN LISÄELÄKEJÄRJESTELYJEN SULKEMINEN

Rekisteröityjen lisäeläkejärjestelyjen sulkemista tarkoittavat lakimuutokset (laki työntekijäin eläkelain 11 §:n muuttamisesta, 654/2000, laki maatalousyrittäjien eläkelain 11 ja 19 §:n muuttamisesta, 655/200 ja laki yrittäjien eläkelain 11 ja 17 §:n muuttamisesta, 656/2000) on vahvistettu hallituksen esityksen mukaisina. Lait tulevat voimaan 1.1.2001.

Rekisteröityjen lisäeläkejärjestelyjen sulkemista tarkoittava hallituksen esitys (HE 52/2000 vp) on yleiskirjeen A 15/2000 liitteenä. Yleiskirjeessä on myös kerrottu esityksen keskeinen sisältö.

Eläketurvakeskus lähettää asiaa koskevan soveltamisyleiskirjeen rekisteröimiskelpoisten lisäetujen karttojen muutosten yhteydessä loppusyksystä.

2

URHEILIJOIDEN TAPATURMA- JA ELÄKETURVA

Laki urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta (575/2000) tuli voimaan 1.7.2000. Samassa yhteydessä sekä TEL:iin että tapaturmavakuutuslakiin tehtiin uudesta laista johtuva tekninen muutos (laki työntekijäin eläkelain 1 §:n muuttamisesta, 577/2000 ja laki tapaturmavakuutuslain 2 §:n muuttamisesta, 576/2000).

Asiaa koskevasta hallituksen esityksestä (HE 51/2000 vp) on kerrottu yleiskirjeessä A 14/2000.

Lakiosasto

6.7.2000

3

VALTION ELÄKELAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSET

Valtion eläkelainsäädännön muuttamista tarkoittavat lait, laki valtion eläkelain muuttamisesta (625/2000), laki valtion perhe-eläkelain muuttamisesta (626/2000), laki kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta (627/2000) ja laki eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annetun lain 11 ja 14 §:n muuttamisesta (628/2000) ovat tulleet voimaan 1.7.2000.

Yleiskirjeessä A 17/2000 on kerrottu muutoksia koskevasta hallituksen esityksestä (HE 41/2000 vp).

4

KUNNALLISEN ELÄKELAITOKSEN RAHOITUSTOIMINNAN SUNNITTELUN JA SIIJOITUSTOIMINNAN VALVONTA MUUTTUI

Kunnallisen eläkelaitoksen rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan valvonta siirtyi sisäasiainministeriöltä Vakuutusvalvontavirastolle 1.7.2000 lukien (laki kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 1 ja 6 §:n muuttamisesta, 533/2000).

Asiaa koskevasta hallituksen esityksestä (HE 27/2000 vp) on kerrottu yleiskirjeessä A 17/2000.

5

LAKITEKSTIT

Tämän yleiskirjeen liitteenä ovat edellä mainitut suomenkieliset lait. Ruotsinkielisiä lakeja voi myös tilata Oy Edita Ab:stä, puhelin (09) 5660 566. Sekä suomen- että ruotsinkieliset lakitekstit löytyvät internetistä osoitteesta <http://www.edita.fi>.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Riitta Korpiluoma

N:o 654

Laki**työntekijäin eläkelain 11 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 11 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 459/1986 ja 105/1997, uusi 5—11 momentti seuraavasti:

11 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua uutta eläkejärjestelmää, työnantajan 1 c §:n 3 momentin nojalla työntekijälle järjestämää vapaaehtoista peruseläkevakuutusta lukuun ottamatta, ei 31 päivän joulukuuta 2000 jälkeen voida saattaa tämän lain alaiseksi rekisteröimällä se eläketurvakeskuksessa, eikä eläketurvakeskuksessa rekisteröitynä olevaan eläkejärjestelmään voida liittää uutta työntekijää mainitun päivän jälkeen.

Jos työnantajan ja eläkelaitoksen kesken on viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2000 sovittu, että lisäeläkevakuutus tulee voimaan ennen 1 päivää tammikuuta 2001, tämä uusi eläkejärjestelmä voidaan 5 momentin estämättä rekisteröidä eläketurvakeskuksessa viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2001.

Uutena eläkejärjestelmänä ei pidetä sulautumisen, jakautumisen tai liikkeen luovutuksen vuoksi 1 momentin mukaisen eläkejärjestelmän piiriin kuuluville työntekijöille järjestettyä entisen tasoista lisäeläketurvaa. Sama koskee osakeyhtiölain (34/1978) 1 luvun 3 §:n mukaisen konsernin piirissä työnantajalta toiselle siirtyneelle, 1 momentin mukaisesti rekisteröidyn eläkejärjestel-

män piiriin kuuluneelle työntekijälle järjestettyä vastaavantasosta eläketurvaa.

Uutena eläkejärjestelmänä ei myöskään pidetä vakuutuskassalain mukaisen eläkekassan toimintapiiriin kuuluvan työnantajan palveluksesta vuoden kuluessa työoikeudellisen työsuhteen päättymisestä toisen saman eläkekassan toimintapiiriin kuuluvan työnantajan palvelukseen siirtyneelle, 1 momentin mukaisen eläkejärjestelmän piiriin kuuluneelle työntekijälle järjestettyä entisen tasoista eläketurvaa. Sama koskee myös eläkekassan toimintapiiriin 31 päivän joulukuuta 2000 jälkeen tulleen uuden työnantajan palvelukseen toisen saman eläkekassan toimintapiiriin kuuluvan työnantajan palveluksesta siirtyneelle, 1 momentin mukaisen eläkejärjestelmän piiriin kuuluneelle työntekijälle järjestettyä vastaavantasosta eläketurvaa.

Päätettäessä vakuutuskassalaissa tarkoitettua eläkekassan sääntöjen muuttamisesta tämän pykälän mukaisiksi, päätös tehdään vakuutuskassalain 52 §:n ja eläkekassan sääntöjen estämättä yksinkertaisella äänen enemmistöllä.

Uutena eläkejärjestelynä ei myöskään pidetä lisäeläkevakuutuskassan siirtoa eläkelaitoksesta toiseen.

HE 52/2000
StVM 11/2000
EV 63/2000

3 400301/89

Tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettusta lisäeläkevakuutuksesta annetaan eläketurvakeskuksen vahvistamissa rekisteröimiskelpoisten lisätujen kartassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Jos vapaaehtoista lisäeläkevakuutusta kos-

Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

kevan eläkejärjestelmän säännöissä tai määräyksissä on ehto siitä, että työntekijä pääsee eläkejärjestelmän piiriin vasta sen jälkeen, kun hän on ollut tietyn ajan työnantajan palveluksessa, eläkejärjestelmään voidaan tämän lain estämättä liittää tällaisen ehdon piiriin 31 päivänä joulukuuta 2000 kuulunut työntekijä.

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 655

L a k i**maatalousyrittäjien eläkelain 11 ja 19 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (46 /1969)
 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 148/1995, ja
muutetaan 19 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1335/1999, seuraavasti:

19 §

Jollei tästä laista muuta johdu, soveltuvin osin on lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 2 §:n 2 momentissa, 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 1 momentissa, 2 momentin 1 kohdassa, 3, 4 ja 6 momentissa, 5 a—5 c, g, h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 11 §:n 2 ja 11 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa sekä 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2001.

Ennen lain voimaantuloa maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentin nojalla järjestetty eläketurva voidaan pitää voimassa tämän lain estämättä.

Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 656

L a k i**yrittäjien eläkelain 11 ja 17 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/1969) 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1 49/1995,
muutetaan 1 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1334/1999, ja
lisätään 11 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1 49/1995, uusi 3 momentti seuraavasti:

11 §

Päätettäessä vakuutuskassalaissa tarkoitettun eläkekassan sääntöjen muuttamisesta tämän pykälän mukaisiksi päätös tehdään vakuutuskassalain 52 §:n ja eläkekassan sääntöjen estämättä yksinkertaisella äänen enemmistöllä.

1 1 §

Jollei tästä laista muuta johdu, soveltuvin osin on lisäksi voimassa, mitä työntekijän eläkelain 2 §:n 2 momentissa, 3 §:n 1 ja 2 momentissa, 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 1 momentissa, 2 mo-

mentin 1 kohdassa, 3, 4 ja 6 momentissa, 5 a—5 c, g, h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 ja 10 c §:ssä, 11 §:n 2 ja 11 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 4 momentissa sekä 14, 16, 1 1, 1 1 a, 1 1 b, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Ennen lain voimaantuloa yrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentin nojalla järjestetty eläketurva voidaan pitää voimassa tämän lain estämättä.

Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 575

Laki**urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta**

Annettu Naantalissa 16 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vakuuttamisvelvollisuus

Jos urheilijan ja urheiluseuran tai muun urheilutoimintaa harjoittavan yhteisön välillä on sovittu, että urheilija saa urheilemisesta veronalaista palkkaa vuodessa tai pelikaudessa vähintään 9 526,16 euroa, urheiluseuran tai muun yhteisön on järjestettävä urheilijalle siihen saakka, kun hän täyttää 38 vuotta, vakuutuksella sellainen turva tapaturman ja vanhuuden varalta kuin tässä laissa säädetään.

Jos urheilija, jolla ei ole 1 momentissa tarkoitettua sopimusta, saa urheilemisesta vuodessa veronalaista tuloa vähintään 9 526,16 euroa, hänen on järjestettävä vakuutuksella itselleen 1 momentissa tarkoitettu turva.

2 §

Tapaturmaturva

Tapaturmaturva sisältää korvauksen urheilijan vammasta, sairaudesta ja kuolemasta, joka on aiheutunut urheillessa tai siihen välittömästi liittyvissä olosuhteissa sattuneesta

tapaturmasta. Oikeus korvaukseen jatkuu siihen saakka, kun urheilija täyttää 38 vuotta, kuitenkin aina vähintään 10 vuoden ajan tapaturmasta.

Työkyvyttömyydestä maksettavan tapaturmaeläkkeen ja urheilijan kuoleman johdosta maksettavan perhe-eläkkeen perusteena käytetään 4 §:n mukaista, vakuutuksen perusteena olevaa palkkaa tai tuloa. Korvaus ja sen saamisen edellytykset määräytyvät muutoin tapaturman sattumisvuoden perusteella soveltuvin osin siten kuin tapaturmavakuutuslain (608/1948) 2 luvussa ja 8 luvun 60 §:n 1 momentissa säädetään. Mainitun 2 luvun 16 §:n 1 momentin 1 kohtaa sekä 16 a, 1 ja 1 a §:ää ei kuitenkaan sovelleta.

3 §

Vanhuudenturva

Vanhuudenturva käsittää vanhuuseläkkeen, jota maksetaan siitä päivästä alkaen, jolloin urheilija täyttää 65 vuotta. Vanhuudenturva järjestetään suomalaisten vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten sekä Suomessa toimivien ulkomaisten vakuutusyhtiöiden vakuutusluokista annetun sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen (858/1995) 6 §:n 1 momen-

tin 1 kohdan b alakohdan mukaisella vakuutuksella. Vakuutusta varten vakuuttamisvelvollisen on suoritettava vakuutusmaksuna 4,5 prosenttia 4 §:n mukaisesta vakuutuksen perusteena olevasta palkasta tai tulosta.

Jos 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu vakuutuksenottaja ilmoittaa, ettei urheilija enää kuulu sen ottaman vakuutuksen piiriin, siirtyy vanhuuseläkettä koskeva vakuutus ja sille kertynyt rahasto urheilijalle ja muuttuu vapaakirjana voimassa olevaksi yksilölliseksi eläkevakuutukseksi ilman oikeutta takaisinostoarvoon.

4 §

Vakuutuksen perusteena oleva palkka ja tulo

Tämän lain mukaisen vakuutuksen perusteena käytetään 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua urheilijan kohdalla mainitussa momentissa tarkoitettua sopimuksen perusteella vuodessa tai pelikaudessa saatua veronalaista palkkaa ja 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua urheilijan kohdalla mainitun momentin mukaista veronalaista tuloa.

5 §

Tapaturmavakuutuslaitosten liiton ja vakuutuslaitoksen tehtävät

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto huolehtii vakuuttamisen seurannasta ja yleisestä valvonnasta sekä pitää rekisteriä tämän lain mukaan vakuutetuista urheilijoista ja vakuutuksenottajista. Tapaturmavakuutuslaitosten liitto antaa vuosittain maaliskuun loppuun mennessä sosiaali- ja terveystieteille kertomuksen tämän lain mukaisen vakuutusturvan toteutumisesta.

Vakuutuslaitoksen on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Tapaturmavakuutuslaitosten liitolle 1 momentin mukaisen tehtävien hoitamista varten välttämättömät tiedot tämän lain mukaisista vakuutuksista ja vahingoista. Vakuutuslaitoksen on myös annettava kerran vuodessa ja muulloinkin tarvittaessa urheilijalle selvitys tämän vakuutusturvasta. Vakuutuslaitoksen on myös viipymättä ilmoitettava urheilijalle sellaisesta vakuutusmaksun laiminlyönnistä, joka estää tämän lain mukaisen turvan jatkumisen.

6 §

Urheilun lajiliiton ja urheiluseuran vastuu

Urheilun lajiliiton tai muun kilpailutoiminnasta vastaavan yhteisön on huolehdittava, että sen piirissä harjoitettavaan kilpailutoimintaan osallistuvat urheiluseurat ja muut urheilutoimintaa harjoittavat yhteisöt sekä urheilijat järjestävät tämän lain mukaisen vakuutusturvan. Tätä varten lajiliitolla tai muulla kilpailutoiminnasta vastaavalla yhteisöllä on oikeus saada Tapaturmavakuutuslaitosten liiton pitämästä rekisteristä tieto niistä sen toiminnan piiriin kuuluvista urheilijoista, jotka on vakuutettu tämän lain mukaan.

Urheiluseuran ja muun urheilutoimintaa harjoittavan yhteisön on ilmoitettava sitä edustaneiden tämän lain piiriin kuuluvien urheilijoiden lukumäärä vuosittain asianomaiselle lajiliitolle. Lajiliiton on toimitettava nämä tiedot Tapaturmavakuutuslaitosten liitolle 1 momentin mukaista tarkoitusta varten vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

7 §

Vastuu vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnistä

Lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönyt urheiluseura tai muu urheilutoimintaa harjoittava yhteisö on velvollinen kustantamaan urheilijalle laiminlyönnin vuoksi saamatta jääneen turvan.

8 §

Vakuuttamismaksun laiminlyönti ja perintä

Vakuutuslaitoksen irtisanoessa vakuutuksen vakuutusmaksun laiminlyönnin vuoksi urheilijan vakuutusturva jatkuu kuitenkin vähintään kuukauden ajan siitä lukien, kun vakuutuslaitos on lähettänyt urheilijalle kirjallisen ilmoituksen vakuutuksen päättymisestä.

Tämän lain mukaisen vakuutuksen maksu viivästyskorkoineen saadaan periä ulosottoin ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annettussa laissa (367/1961) säädetään.

9 §

Vakuutuslainsäädännön soveltaminen

Siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä, tämän lain mukaiseen vakuutukseen sovelletaan vakuutuslainsäädännön (543/1994).

10 §

Lausuntomenettely

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, täyttääkö

Naantalissa 16 päivänä kesäkuuta 2000

vakuutus tämän lain mukaiset edellytykset, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto antaa asiasta asianosaisen hakemuksesta lausunnon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Jos kuitenkin 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus on alkanut ennen lokakuun 1 päivää 2000, lakia sovelletaan sopimukseen vain siltä osin kuin se koskee uutta pelikautta, joka alkaa lokakuun 1 päivänä 2000 tai sen jälkeen.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 577

L a k i**työntekijän eläkelain 1 §:n muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 16 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijän eläkelain (395/1961) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 3/2/1995, seuraavasti:

1 §

Tämä laki ei koske myöskään urheilamista. Sitä koskevasta eläketurvasta säädetään urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetussa laissa (5/5/2000).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Naantalissa 16 päivänä kesäkuuta 2000

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*HE 51/2000
StVM 12/2000
EV 4/2000

3 400301/ 6

N:o 576

L a k i

tapaturmavakuutuslain 2 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 16 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 2 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 3 4/1995, seuraavasti:

2 §

Tämä laki ei koske myöskään urheilamista. Sitä koskevasta tapaturmaturvasta säädetään urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetussa laissa (5 5/2000).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Naantalissa 16 päivänä kesäkuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 625

Laki**valtion eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/1966) 1 §:n 5 momentti, 9 d §:n 1 momentin 4 kohta, 15 §:n 5 momentti, 1^a, 1^a a ja 2^a §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 5 momentti laissa 333/1986, 9 d §:n 1 momentin 4 kohta laissa 103/1989, 15 §:n 5 momentti laissa 161/1995, 1^a § laeissa 600/1986, 1528/1993 sekä 83/1996 ja 1^a a § mainitussa laissa 1528/1993, sekä
lisätään lakiin uusi 1^b § seuraavasti:

1 §

Jos edunsaajan säännöllisenä pidettävä työaika tai työaikajärjestely palveluksen jatkutua vähintään kolme vuotta muuttuu ja hänen työansionsa samalla alenee vähintään yhdellä neljänneksellä tai nousee vähintään yhdellä kolmanneksella ja jos työajan tai työaikajärjestelyn muutosta ei ole tarkoitettu tilapäiseksi, pidetään palvelusta eri palveluksena työssä tai työaikajärjestelyssä tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta, ei kuitenkaan, jos eläketapahtumaan ei ole kulunut kahta vuotta.

9 d §

Oikeus saada osa-aikaeläkettä on 58 vuotta täytäneellä edunsaajalla edellyttäen, että:

4) hänen työaikansa ja ansiotulonsa on tämän lain piiriin kuuluvassa palveluksessa vähentynyt niin, että ansiotulo jäljelle jäävässä työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen säännösten piiriin kuuluvassa työssä tai yrittäjätoiminnassa, jota jäljempänä kutsutaan osa-aikatyöksi, on yhteensä vähintään 35 prosenttia ja enintään 10 prosenttia ennen vähentämistä hänellä olleesta vakiintuneesta ansiotulosta, kuitenkin vähin-

tään 2 §:n 1 momentissa mainitun markkamäärän suuruinen, jolloin työajan vähentyminen ei saa merkittävästi poiketa ansiotulojen vähenemisestä; sekä

15 §

Jos vanhuuseläke tai sellainen täysi työkyvyttömyyseläke, jonka suuruutta määrättäessä ei ole sovellettu 5 a §:ää, on ennen 11 tai 12 §:n mukaista eläkkeen enimmäismäärän laskemista pienempi kuin 6,01 markkaa kuukaudessa (vuoden 2000 indeksiluvun mukaan), valtiokonttori voi maksaa eläkkeen kertasuorituksena. Kertasuoritus lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. Kertasuorituksen saaneella ei sen jälkeen ole saman eläketapahtuman vuoksi oikeutta eläkkeeseen niiden palvelusten perusteella, joihin kertasuoritus perustui. Jos määräajaksi myönnetty työkyvyttömyyseläke on maksettu kertasuorituksena, voidaan eläkkeensaajalle kuitenkin myöntää eläke siltä ajalta, jonka hänen työkyvyttömyytensä määräajan jälkeen jatkuu. Edellä sanottu markkamäärä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta sen indeksiluvun mukaan, joka vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen soveltamista varten.

17 §

Jos edunsaaja iän, vamman, sairauden tai muun syyn takia ei itse pysty hakemaan etuutta tai muuten hoitamaan etuutta koskevia asioitaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi valtiokonttorin hyväksymä edunsaajan lähiomainen tai muu henkilö, joka on pääasiallisesti huolehtinut hänestä, edunsaajan puolesta käyttää puhevaltaa tämän lain mukaista etuutta koskevassa asiassa. Alle 15-vuotiaan puhevaltaa muussa kuin henkilöä koskevassa asiassa käyttää hänen edunvalvojansa.

Tämän lain mukainen etuus maksetaan edunsaajalle, jolle se on myönnetty, jollei laissa toisin säädetä. Etuuden maksamisesta sille, jolla on edunvalvoja, on soveltuvin osin voimassa, mitä holhustoimesta annetussa laissa (442/1999) säädetään. Alle 15-vuotiaan etuus maksetaan kuitenkin hänen edunvalvojalleen.

Jos tämän lain mukaisen etuuden maksamista edunsaajalle itselleen ei voida pitää tarkoitustaan vastaavana hänen elämäntapojensa, sairautensa tai muun erityisen syyn vuoksi eikä hänelle ole määrätty edunvalvojaa, valtiokonttori voi edunsaajan suostumuksella päättää, että etuus maksetaan edunsaajan asuinkunnan sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle käytettäväksi edunsaajan ja sellaisen henkilön huoltoon, jonka elatuksesta edunsaaja on toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 2 §:n mukaan velvollinen huolehtimaan. Näin maksettua etuutta ei saa vastoin edunsaajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuukauden aikana annettavaan huoltoon, jolta etuus on suoritettu. Jos edunsaaja on 17 b §:n 4 momentissa tarkoitettussa hoidossa tai huollossa, tulee etuus käyttää 17 b §:n 4 momentin mukaisesti. Esityksen etuuden maksamisesta voi tehdä edunsaaja, hänen puolisonsa, muu omaisensa, henkilö, joka hänestä pääasiallisesti huolehtii, tai kunnan asianomainen monijäseninen toimielin.

17 a §

Tämän lain mukaista etuutta ei saa siirtää toiselle ilman valtiokonttorin suostumusta. Eläkkeen panttaamista tarkoittava sopimus on mitätön. Tämän lain nojalla maksettavaa kustannusten korvausta ei saa ulosmitata.

17 b §

Jos edunsaaja on saanut työttömyysturva-

lain mukaista työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatuesta annetun lain mukaista työmarkkinatukea taikka työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaista koulutustukea tai työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaista koulutuspäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään eläkettä takautuvasti, valtiokonttorin on työttömyyskassan tai kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke työttömyyskassalle tai kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua työttömyyspäivärahan, työmarkkinatuen, koulutustuen tai koulutuspäivärahan määrää.

Jos edunsaaja on väliaikaisesti saanut kansaneläkelaitoksen maksamaa eläkettä kansaneläkelain 45 §:n 2 momentin mukaan samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään 23 §:n 1 momentissa tarkoitettua valituksen johdosta eläkettä takautuvasti, valtiokonttorin on suoritettava takautuva eläke kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman eläkkeen määrää. Samoin voidaan menetellä, jos edunsaaja on saanut kansaneläkelain mukaisista eläkkeistä samalta ajalta, jolta valtiokonttori 24 §:n 3 momentin mukaisesti oikaisee tai muutoin tarkistaa myönnetyn eläkkeen määrän.

Jos edunsaaja on saanut toimeentulotuesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettua toimeentulotukea enakkona, samalta ajalta takautuvasti myönnettävä eläke tai osa siitä maksetaan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimielimen hakemuksesta sille jo annettua toimeentulotuen korvaamiseksi.

Jos kunta on järjestänyt edunsaajalle laitoshoidon tai -huoltoa taikka perhehoitoa, valtiokonttorin on kunnan vaatimuksesta maksettava hänelle tuleva eläke laitoshoidon tai -huollon taikka perhehoidon ajalta kunnalle käytettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 14 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Jos edunsaaja on saanut opintotukilain (65/1994) mukaista opintorahaa, aikuisopintorahaa tai asumislisää samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti muuta kuin osatyökyvyttömyyseläkettä, valtiokonttorin on kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksetun opintotuen määrää.

Eläke maksetaan 1—5 momentissa tarkoi-

tetuissa tapauksissa työttömyyskassalle, kansaneläkelaitokselle, 3 momentissa tarkoitetulle toimielimelle tai kunnalle, kuitenkin vain sillä edellytyksellä, että eläkkeen maksamista koskeva ilmoitus on tehty valtiokonttorille vähintään kaksi viikkoa ennen eläkkeen maksupäivää.

27 §

Henkilö, jolla on oikeus tämän lain mukaiseen eläkkeeseen, on velvollinen alistumaan siihen, mitä vastaisuudessa mahdollisesti säädetään hänelle samanaikaisesti tulevien eläkkeiden, sairausvakuutus-, tapaturmavakuutus-, sotilasvamma- tai liikennevakuutuskorvausten huomioon ottamisesta 10 §:n 6—9 momentissa tarkoitetun eläkkeen enimmäismäärän laskemiseksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Lain 1 §:n 5 momenttia sovelletaan sellaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on sattunut 1 päivänä tammikuuta 2000 tai sen jälkeen.

Lain 9 d §:n 1 momentin 4 kohtaa sovelle-

taan sellaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on sattunut 1 päivänä tammikuuta 2000 tai sen jälkeen. Lainkohtaa sovelletaan myös eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on sattunut ennen 1 päivää tammikuuta 2000, mikäli muutos osa-aikatyön ansioissa on tapahtunut kyseisenä päivänä tai sen jälkeen.

Lain 15 §:n 5 momenttia sovelletaan myös eläkkeeseen, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa.

Jos edunsaajan etuus on maksettu holhoojalle, huoltajalle tai uskotulle miehelle taikka muulle valtiokonttorin hyväksymälle henkilölle tai muulle taholle tämän lain tullessa voimaan, etuuden maksaminen tälle jatkuu, kunnes valtiokonttorille on ilmoitettu muusta edunvalvojasta, jolla on oikeus nostaa edunsaajan etuus.

Tällä lailla kumotaan 9 päivänä joulukuuta 1966 annetun valtion eläkeasetuksen (611/1966) 8 § siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa.

Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Ministeri *Osmo Soininvaara*

N:o 626

Laki**valtion perhe-eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 31 päivänä joulukuuta 1968 annetun valtion perhe-eläkelain (4/1968) 14 §:n 2 momentti ja 1^a §, sellaisena kuin se on laissa 569/1975, sekä
muutetaan 12 §:n 5 momentti ja 1^a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1530/1993, seuraavasti:

12 §

Perhe-eläkkeen maksamisesta kertosuorituksena noudatetaan soveltuvin osin valtion eläkelain 15 §:n 5 momentin säännöksiä. Niin ikään valtiokonttori voi maksaa kertosuorituksena 6,01 markkaa (vuoden 2000 indeksiluvun mukaan) pienemmän perhe-eläkkeen tai eläkkeen, joka sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/1 perusteella maksetaan Suomesta lapselle niiden etuuksien, joihin lapsella olisi oikeus Suomesta, ja lapsen asuinmaan myöntämien etuuksien erotuksena. Kertosuoritus lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan. Edellä sanottu markkamäärä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta sen indeksiluvun mukaan, joka vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen soveltamista varten.

1^a §

Jos edunsaaja iän, vamman, sairauden tai muun syyn takia ei itse pysty hakemaan

etuutta tai muuten hoitamaan etuutta koskevia asioitaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi valtiokonttorin hyväksymä edunsaajan lähiomainen tai muu henkilö, joka on pääasiallisesti huolehtinut hänestä, edunsaajan puolesta käyttää puhevaltaa tämän lain mukaista etuutta koskevassa asiassa.

Tämän lain mukainen etuus maksetaan edunsaajalle, jolle se on myönnetty, jollei laissa toisin säädetä. Etuuden maksamisesta sille, jolla on edunvalvoja, on soveltuvin osin voimassa, mitä holhoustoimesta annettussa laissa (442/1999) säädetään. Tämän lain mukaisen etuuden maksamisesta on lisäksi voimassa, mitä valtion eläkelain 1^a §:n 3 momentissa, 1^a §:ssä ja 1^b §:n 3, 4 ja 6 momentissa säädetään valtion eläkelain mukaisista etuuksista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Lain 12 §:n 5 momenttia sovelletaan myös perhe-eläkkeeseen, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa.

Jos edunsaajan etuus on maksettu holhoajalle, huoltajalle tai uskotulle miehelle taikka muulle valtiokonttorin hyväksymälle henkilölle tai muulle taholle tämän lain tullessa

voimaan, etuuden maksaminen tälle jatkuu, kunnes valtiokonttorille on ilmoitettu muusta edunvalvojasta, jolla on oikeus nostaa edunsaajan etuus.

Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä jo ennen lain voimaantuloa.

Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Ministeri *Osmo Soininvaara*

N:o 627

Laki**kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä 11 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1152/1997) 3 §:n 1 momentti, sekä
lisätään 1 §:ään uusi 3 momentti, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Jos tässä pykälässä tarkoitetuista eläkkeeseen oikeuttavista lyhytpalveluksista kertyneen tämän lain mukaisen eläkkeen määrä ennen valtion eläkelain 11 ja 12 §:n mukaisen eläkkeen enimmäismäärän laskemista on pienempi kuin 10,63 markkaa kuukaudessa (vuoden 2000 indeksiluvun mukaan), lyhytpalvelukset eivät oikeuta eläkkeeseen. Edellä sanottu markkamäärä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta sen indeksiluvun mukaan, joka vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen soveltamista varten.

3 §

Eläkkeen määrä

Eläkkeen määrä ja eläkkeen perusteena

Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

oleva palkka lasketaan soveltuvin osin valtion eläkelain mukaisesti jokaisesta lyhytpalveluksesta erikseen. Eläkkeiden yhteensovittamista suoritettaessa tämän lain mukaisesta lyhytpalveluksesta saatua eläkkeen perusteena olevaa palkkaa voidaan käyttää yhteensovitusperusteena vain, jos eläkkeeseen oikeuttavaa aikaa lyhytpalveluksessa on yhdenjaksoisesti vähintään vuosi. Eläkkeen määrä on 1/8 prosenttia eläkeajaksi luettavaa kuukautta kohti ja se lasketaan kuukauden kolmas-kymmenesosilta jokaista lyhytpalveluksen päivää kohti erikseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Tätä lakia sovelletaan eläkkeisiin, jotka alkavat lain tultua voimaan.

Ministeri *Osmo Soininvaara*

N:o 628

Laki**eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä annetun lain 11 ja 14 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä 4 päivänä syyskuuta 1998 annetun lain (662/1998) 11 §:ään uusi 2 momentti ja 14 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

11 §

Oikeutta valtion eläketurvaan 1 momentin mukaisesti ei ole henkilöllä, joka on sellaisen 9 §:ssä mainitun työnantajan palveluksessa, jonka henkilöstöllä ei ole ollut oikeutta valtion eläketurvaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

sen eläkeiän valinnasta, kuin 1 momentissa tarkoitetaan, voi peruuttaa tekemänsä valinnan viimeistään 29 päivänä joulukuuta 2000. Peruutus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava valtiokonttoriin viimeistään määräajan viimeisenä päivänä.

14 §

Lukiolain piiriin kuuluvissa opetustehtävissä oleva henkilö, joka on tehnyt 1.8.1998—30.6.1999 välisenä aikana sellaisen ilmoituk-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Lain 11 §:n 2 momenttia sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 1999 tai sen jälkeen alkaneeseen palvelussuhteeseen.

Helsingissä 30 päivänä kesäkuuta 2000

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ministeri *Osmo Soininvaara*

HE 41/2000
 StVM 13/2000
 EV 5/2000

2 400301/86

N:o 533

L a k i

kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 1 ja 6 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä kesäkuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/1964) 1 §:n 2 momentti ja 6 §:n 6 momentti, sellaisena kuin niistä on 6 §:n 6 momentti laissa 419/1998, seuraavasti:

1 §

Eläketurvasta huolehtii julkisoikeudellinen kunnallinen eläkelaitos, joka on sisäasiainministeriön valvonnan alainen. Eläkelaitoksen rahoitustoiminnan suunnittelua ja sijoitustoimintaa valvoo kuitenkin Vakuutusvalvontavirasto, joka on velvollinen antamaan suorittamastaan valvonnasta kertomuksen sisäasiainministeriölle.

6 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin menoihin kuuluviksi luetaan myös vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain (4/9/1944) 1 §:n 1 momentin nojalla määrätty valvontamaksu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2000.

Helsingissä 9 päivänä kesäkuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Alue- ja kuntaministeri *Martti Korhonen*